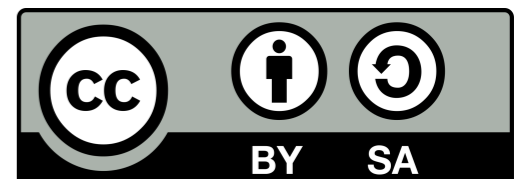
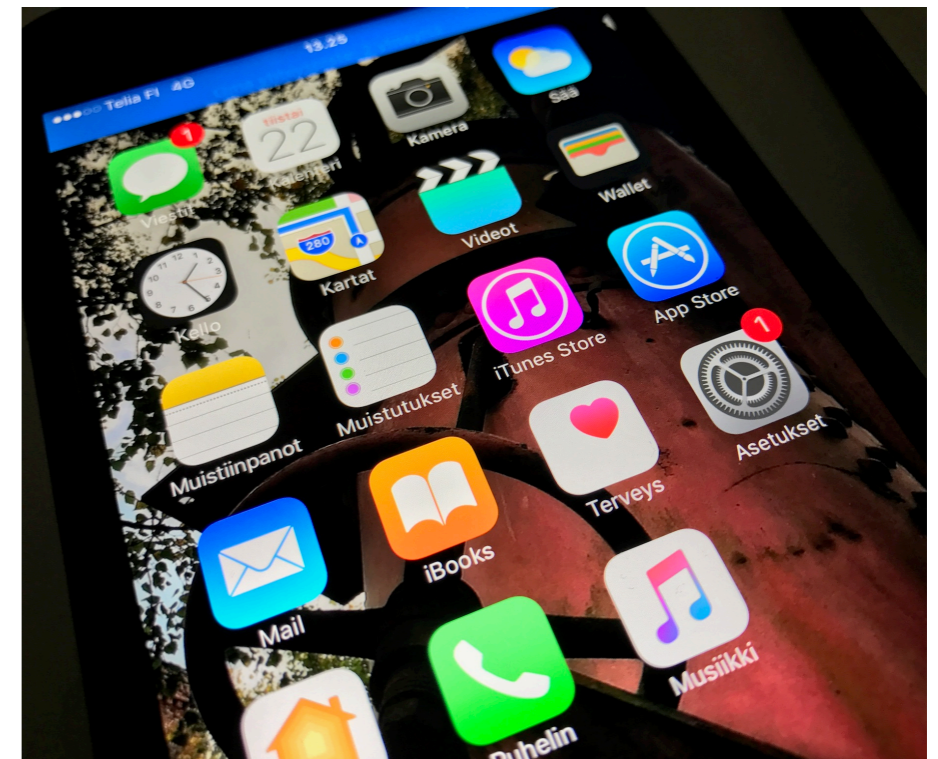
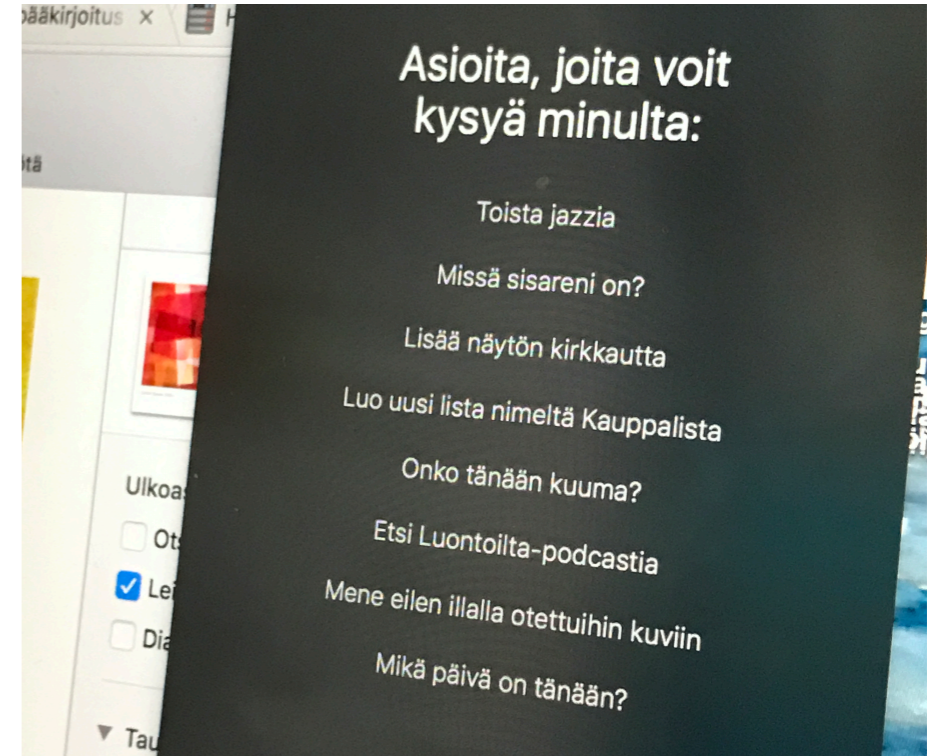

TIEDON- HANKINTATAIDOT

Ari Rapo, KSAO Aikuisopisto 2017

”

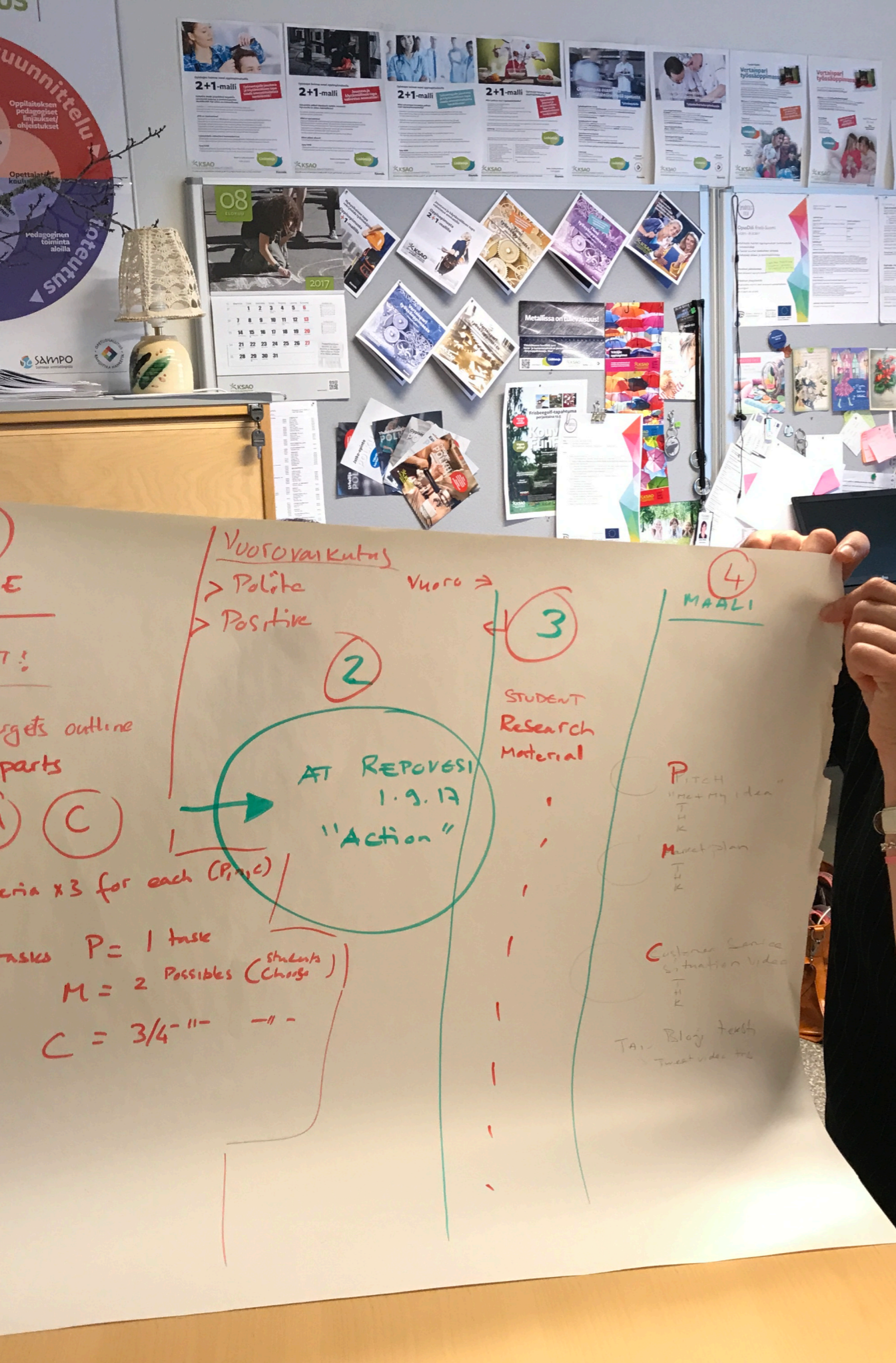
Kerron sitaatein sen, mitä en itse osaa
yhtä hyvin ilmaista, milloin kieleni
puutteellisuuden, milloin
ymmärrykseni vajavaisuuden tähden.

- *Michel de Montaigne*

PÄÄPERIAATE

- Kaikki se tieto, joka on esitetty omassa opinnäytetyössäsi, oppimistehtävässäsi, portfoliossasi tai vastaavassa, pitää olla SINUN ITSESI 'PROSESSOIMAA' ja KIRJOITTAMAA.
- Voit tietenkin käyttää lähteitä, mutta lähteet on mainittava ja tekstistä tulee ilmetä mikä on omaasi ja mikä lainattua.
- Suorat lainaukset ovat aina poikkeus, joten käytä niitä hyvin säästeliäästi.

LÄHDEKRITIIKKI

- Lähdekritiikki on nykymaailmassa erityisen tärkeä taito, koska epäluotettavaa tietoa on paljon tarjolla.
- Esimerkkinä Flat Earth -liike, jonka kannattajien mielestä maapallo on litteä: https://wiki.tfes.org/Frequently_Asked_Questions
- Suomessa kritiikkiä on saanut mm. Magneettimedia-julkaisu: <http://magneettimedia.com/>
- Pyri aina arvioimaan kriittisesti, minkälaista tietoa otat vastaan ja käytät opiskeluprosessissasi.

PLAGIOINTI

.....

- Plagiointi tarkoittaa sitä, että otat jostain lähteestä suoraan ('sanasta sanaan') tekstiä tai kuvia omaan opinnäytetyöhösi, portfolioosi ja esität sen omana tekstinäsi.
- Jätät lähdeviittaukset tekemättä.
- Toisin sanoen, plagiointi on VARASTAMISTA.
- Opiskelussa plagiointi tarkoittaa yleensä sitä, että työsi hylätään.

LÄHDEVIITTEET

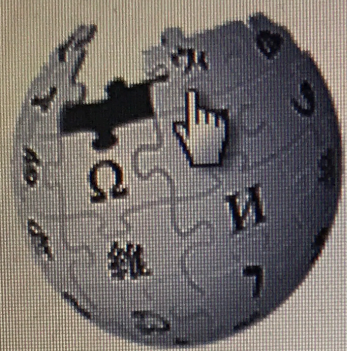
- Lähdeviitteen tarkoituksena on, että lukija voi halutessaan löytää alkuperäisen tiedon lähteelle.
- Lähdeviite merkataan siihen kohtaan tekstiä, missä lähdettä on käytetty.
- Lähdeviittauksen käytännöt vaihtelevat usein oppilaitoksittain. Hyvä pohja on esimerkiksi APAn viittausohjeet.
- Lista lähdeviitteistä on yleensä esimerkiksi opinnäytetyön lopussa.

HYVIÄ TIEDONLÄHTEITÄ

.....

- Kirjastojen hakupalvelusivu:
<http://www.kirjastot.fi/>
- Google Scholar: <https://scholar.google.fi/> (Googlen tieteellisten tutkimusten hakukone).
- Fennica, kansallisbibliografia: https://fennica.linneanet.fi/vwebv/searchBasic?sk=fi_FI
- Finna, arkistojen, museoiden ja kirjastojen aarteet: <https://finna.fi/>
- Wikipedia, MUTTA vain soveltuvin osin ja lähdekritiikki muistaen

WIKIPEDIA
Vapaa tietosanakirja

Etusivu
Tietoja Wikipediasta
Kaikki sivut
Satunnainen artikkeli

Osallistuminen

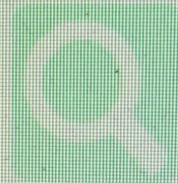
Ohje
Kahvihuone
Ajankohtaista
Tuoreet muutokset

Työkalut
Tänne viittaavat sivut
Linkitettyjen sivujen
muutokset

Toimintosivut
Ikilinkki
Sivun tiedot
Wikidata-kohde

Tulosta tai vie
Luo kirja
Lataa PDF-tiedostona
Tulostettava versio

Etusivu **Keskustelu**

[Haku](#) • [Ajankohtaista](#) • [Se](#)

[Suositellut](#) • [Hyvät](#) • [Lupaa](#)

Suomi 100 vuotta

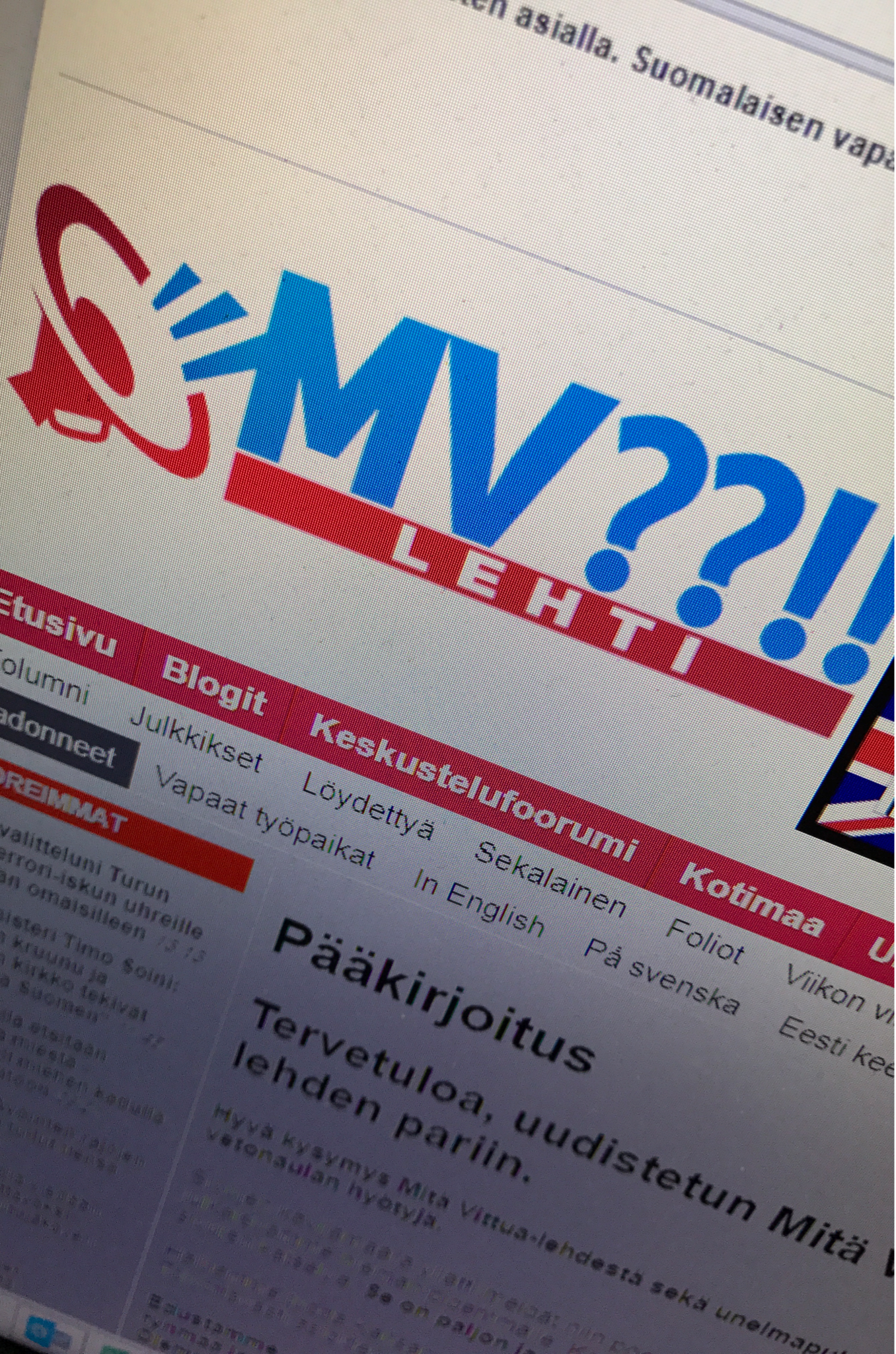
Mika Waltari (19. elokuuta 1907 Helsinki) oli suomalainen kirjailija. Tavattoma julkaisuluettelo käsittää romaanit, pienoisromaaneja, propagandamateriaalia, elokuvakäsikirjoituksia ja sarjakuvariimejä.

Waltarin menestysteoksia ovat olleet *Ulkomaalaiset*, *Ulkomaalaiset* ja *Ulkomaalaiset*. Nousseet laajat historialliset romaanit, *Egyptiläinen* (1945), nykyaikaan sijoittuvat *Komisario Palmu* -dekkarit, jotka on muokattu elokuvakäsikirjoituksista menestynein.

Tällä paikalla esitetään vuoden aika

WIKIPEDIA

- Wikipediassa on hyviä ja huonoja artikkeita
- Pyri välttämään Wikipediaa ainakin ainoana lähteenä!
- Sen sijaan Wikipedian artikkelista on suhteellisen helppo päästä alkuperäisen tiedon lähteelle: tutkimukseen, julkaisuun jne.

HUONOJA TIEDONLÄHTEITÄ

- Wikipedia ilman lähdekritiikkiä ja omaa ajattelua
- Googlaaminen ilman lähdekritiikkiä ja omaa ajattelua
- vauva.fi
- suomi24.fi
- Magneettimedia
- MVlehti
- Sosiaalisesta mediasta löytyy harvoin suoraan käyttökelpoista tiedonlähdettä, mutta sieltä voit saada vinkin parempiin lähteisiin, esim. jos käytät Twitteriä.

KUVAT TIEDONLÄHTEENÄ

.....

Nicéphore Niépce'n 1826 ottama valokuva, jota pidetään maailman ensimmäisenä

Ensimmäinen värivalokuva vuodelta 1861 James Clerk Maxwellin ottama

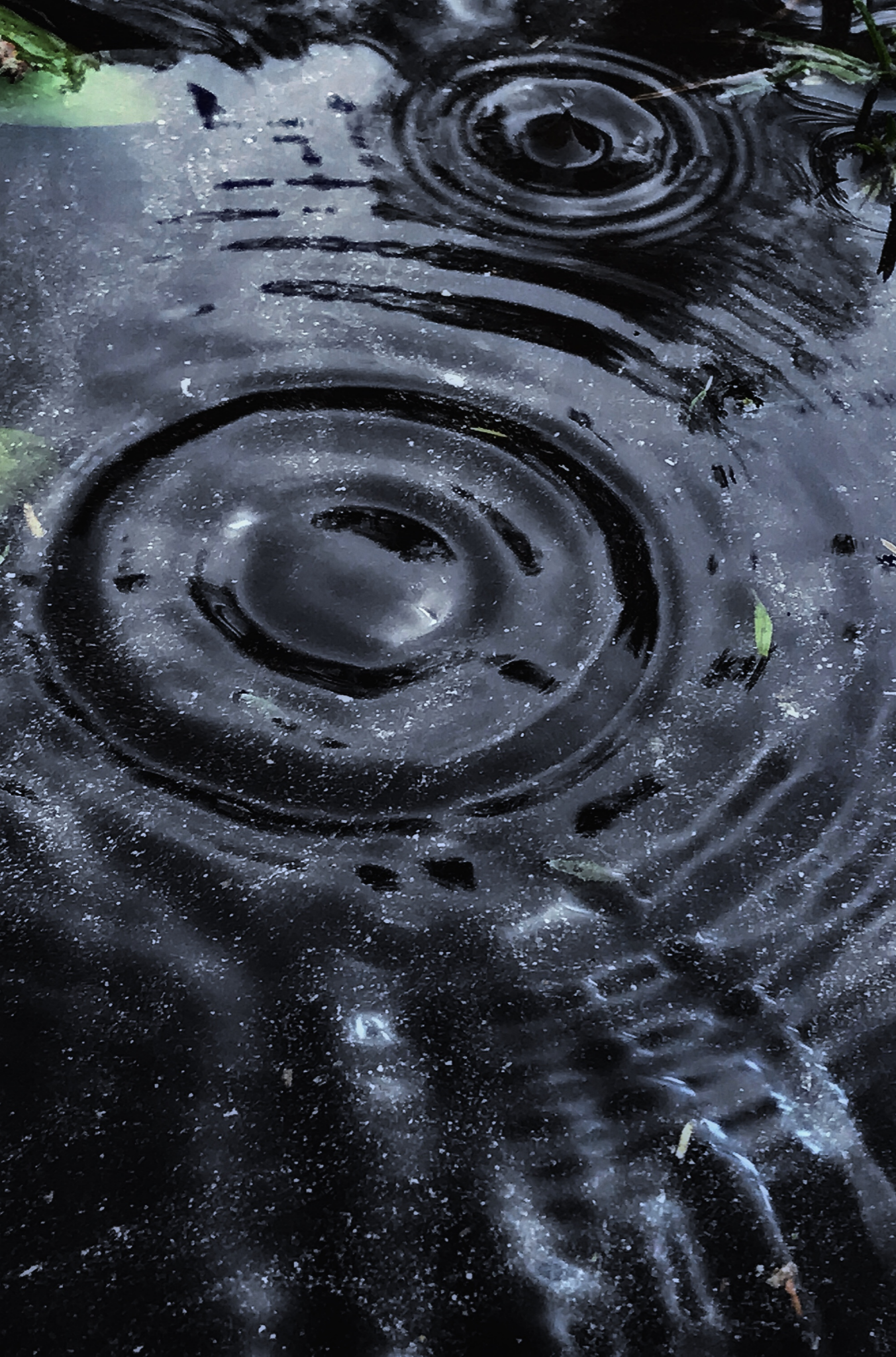
- Oppimistehtävissä, opinnäytetöissä ja tieteellisissä artikkeleissa **kuvalainaus** on hieman vapaampaa kuin 'normaaleissa tekijänoikeustilanteissa'.
- Kuvia koskevat kuitenkin samat plagiointisäännöt kuin tekstiäkin.
- Jos käytät kuvia, kerro lähde- ja kuvaajatiedot.

KUVALÄHTEITÄ

.....

- Wikimedia Commons <https://commons.m.wikimedia.org/wiki/Etusivu>
- Pixabay pixabay.com
- NASA <https://www.nasa.gov/multimedia/imagegallery/index.html>
- European Commission Audiovisual Services <https://ec.europa.eu/avservices/>
- Creative Commons -mediahaku <http://search.creativecommons.org>

TIEDONHANKINNAN HUONEENTAULU

- Älä kopioi internetistä suoraan omaan työhösi tekstinpätkiä tai kuvia!
- Älä käytä huonoja lähteitä!
- Netti on hyvä tiedonlähde kun muistat lähdekritiikin, mutta vain silloin.
- Muista käyttää lähteinä myös 'tavallisia', painettuja kirjoja.
- Pyri menemään aina alkuperäisen tiedon lähteelle.
- Kun käytät kuvia, muista tekijänoikeudet.
- Käytä oikein lähdeviitteitä!

”

Vihaan sitaatteja. Kerro minulle mitä tiedät.

- *Ralph Waldo Emerson*

LÄHTEITÄ

- APAn viittausohjeet: <http://www.apastyle.org/learn/quick-guide-on-references.aspx>
- Suomen tekijänoikeuslaki Finlexissä: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>
- Creative Commons -lisenssit: <https://creativecommons.fi/lisenssien-kayttoohje/>
- Plagioinnin määritelmä Wikipediassa: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Plagiointi>
- Englanninkielinen Plagiarism-sivusto: <http://www.plagiarism.org/>